



2011-01-26

Regionförbundet i Kalmar län
Box 762
391 27 Kalmar

Yttrande över förslag till reviderad transportplan för Kalmar län åren 2010-2021 (Ert Dnr D 2007/018-542)

Handelskammaren vill härmed kommentera förslaget till reviderad transportplan för Kalmar län åren 2010-2021.

Sammanfattning

Handelskammaren menar att de två viktigaste infrastrukturprioriteringarna för länet är utbyggnaden av E22 respektive bättre internationella flygförbindelser. Av denna anledning ifrågasätter Handelskammaren den föreslagna revideringen av transportplanen. Att halvera anslaget till E22 genomfart Mönsterås har ett negativt signalvärde och försämrar möjligheterna att tidigarelägga projektet. Investeringsstödet till flygplatserna är redan för litet och en senareläggning ger orimliga effekter för flygtrafikens utvecklingsmöjligheter.

Handelskammaren menar att Regionförbundet bör möta behovet av att tidigarelägga samfinansieringsåtgärder med hjälp av förskottering, genom att samla medlemmarna i en gemensam satsning eller genom att omfördela resurser från övrig verksamhet. Arbetet som genomfördes 2007 och som resulterade i ett erbjudande till regeringen att förskottera satsningar om ca två miljarder kronor framstår som ett föredöme. I ett nytt sådant arbete bör E22 och flygtrafiken, i form av förbindelser till en europeisk navflygplats som t ex Copenhagen Airport, ges högsta prioritet.

Yttrande

I syfte att tidigarelägga en upprustning av Stångådals- och Tjustbanan samt Kust-till-kustbanan föreslås en omfördelning av medel i planen. Effekterna är bland annat att flera investeringar i vägnätet senareläggs, att anslaget för samfinansiering av E22-objektet genomfart Mönsterås har halverats samt att investeringsstödet till flygplatserna har senarelagts.

Handelskammaren framhöll redan i sitt yttrande över transportplanen 20090831 att man välkomnar Kalmars offensiva inställning till medfinansiering och medbetalning, vilket innebär en ökad möjlighet att snabbare uppgradera strategiska stråk som E22, Rv 25 och Kust-till-kustbanan. I yttrandet påpekades också att Stångådals- och Tjustbanan är lägre prioriterade av näringslivet än nämnda stråk.



Problemet med förslaget till revidering är därför inte att man vill satsa medel på infrastrukturen, det problematiska är att man försöker göra det genom att omdisponera medel från andra, mer angelägna investeringar.

Att reducera anslaget till E22 genom Mönsterås har ett negativt signalvärde och minskar möjligheterna att tidigarelägga projektet, vilket Regionförbundet och Handelskammaren uttalat som en ambition i det gemensamma bolaget E22 AB.

Handelskammaren vill lyfta fram flygets betydelse för regionens utveckling. I ett allt mer internationellt näringsliv är flyget avgörande för företagens möjligheter att stanna kvar i länet. I dagsläget är de internationella förbindelserna otillfredsställande. Det är högsta prioritet för länet att etablera en direktlinje till en europeisk navflygplats som t ex Copenhagen Airport. Flygplatserna, i synnerhet Kalmar Airport, är också avgörande för förbindelserna till och från Stockholmsregionen, Sveriges största marknad. Handelskammarens regionstyrelse för Kalmar län har varit tydlig i sin ambition att man vill utveckla Kalmar Airport.

När dåvarande Luftfartsverket betraktade alla mindre flygplatser som "Svarte Petter" var Kalmar kommun offensiv och tog över ägarskapet av Kalmar flygplats. Ett lokalt ägande har många fördelar, bland annat ett ökat engagemang och bättre kunskaper om regionen hos ägarna. Samtidigt innebär ett ägarskap en påfrestning på den kommunala budgeten, eftersom alla flygplatser med färre än ca 400 000 årspassagerare går med miljonunderskott. För en effektiv flygplats som Kalmar Airport beror detta underskott i hög grad på avskrivningskostnader. Flygplatser binder en ansenlig mängd kapital i anläggningar, byggnader och fordon.

Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv är underskottet inget problem, eftersom flyget genererar stora vinster i regionen. Internationella studier visar att en förbättring av flygförbindelserna med 10 % sammanfaller med en ökning av bruttoregionprodukten med mellan 0,6 % och 1,3 % (Oxford Economic Research). Det kan dock vara problematiskt för en enskild kommun att bära kostnader för vinster som kommer en mycket större region till del. Handelskammarens principiella uppfattning är därför att ägandet av flygplatser, i den mån de är offentligt ägda, bör ske på regional nivå eller åtminstone genom en breddad krets av kommuner. På så sätt möjliggörs en stabil och långsiktig finansiering med förutsättningar att till exempel genomföra större satsningar.

Kalmar Airport har stora investeringsbehov de närmaste åren. Under perioden 2011-2013 kommer investeringarna att uppgå till ca 27 miljoner kronor. Denna summa möts på ett otillräckligt sätt av Regionförbundet som avsätter 20 miljoner kronor till länets flygplatser först år 2020 och då med krav på 50 % medfinansiering.

Handelskammaren menar att Regionförbundet måste visa ett tydligare ledarskap när det gäller att säkra tillgången till, och utvecklingsmöjligheterna för, flygförbindelser till och från Kalmar län. Flyg är också kollektivtrafik och när marknaden är för



Handelskammaren

I sydsvenska företags intresse

begränsad är det inte märkligt att stötta trafiken, vare sig den utförs med buss eller flygplan.

Ett sådant ledarskap kan innebära att initiera en diskussion om att bredda ägarkretsen, att skapa en investeringsfond för Kalmar Airport eller att erbjuda förmånliga lån för investeringar. Regionförbundet får inte behandla Kalmar Airport på samma "Svarte Petter"-liknande vis som Luftfartsverket gjorde.

Sammantaget menar Handelskammaren att Regionförbundet skall axla ett större ansvar för infrastrukturens utveckling och möta behovet av att tidigarelägga samfinansieringsåtgärder med konstruktiva åtgärder som förskottering, genom att samla medlemmarna i en gemensam satsning eller genom att omfördela resurser från övrig verksamhet. Ett föredömligt sådant arbete genomfördes redan 2007, när Regionförbundet, Landstinget och kommunerna erbjöd regeringen en förskottering av ungefär två miljarder kronor för investeringar på Stångådals- och Tjustbanan, Kusttill-kustbanan, E22 och Kalmar Airport. I ett nytt sådant arbete bör E22 och flygtrafiken, i form av förbindelser till en europeisk navflygplats som t ex Copenhagen Airport, ges högsta prioritet.

Med vänlig hälsning
HANDELSKAMMAREN


Stephan Muechler
VD



Henrik Andersson
Analyschef